

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Literae Constantini ad Ecclesias de habita Nicaeae Synodo Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII DE VITA

ad Dei honorem illustrandum egit. Eodem tempore vige-
simus eius regni annus completus est: in quo conuentus
celebres etiam apud reliquas gentes agitabantur. Inter
Dei ministros iam pace conciliata, ipse Imperator con-
vium celebrare coepit, & hoc tanquam sacrificium Deo
valde accommodatum per illorum presentiam obtulit;
neque quisquam ex episcoporum numero, ab illo regali
epulo absuit. Istud porro, quod ibi factutum est, omnem
dicendi facultatem superat. Satellites enim armati, distri-
ctis gladiis, unde regiae vestibula obseruabant: per
quorum medium turbam sancti Dei homines absque for-
midine ingressi sunt, & ad interiores palatij aedes perre-
xerunt. Ex quibus alii deinde una cum Imperatore ac-
cubere: pars propè valvas triclinij utrinque assidere.
Regni Christi festigiem in ea re adumbrari videbatur:
quam rem somnij similius, quam rei gestae, aliquis existi-
mare poterit.

*Munera presentibus Episcopis dedit, & ad
absentes omnes literas.*

CAP. XV.

Vbi autem communium magno cum splendore venit
ad exitum, illud praetera, quod omnes magnificen-
tius & liberalius exciperetur accessit, quisque nimi-
sum pro dignitate munieribus honorifice donatus fuit.
De hoc porro concilio Imperator illos etiam, qui ei neuti
quam interfuerint, certiores fecit per literas: quas qui-
dem in hanc nostram historiam, tanquam in columellam
quandam inscribam: quae ita se habent.

Constantinus Augustus Ecclesiis s.

*Literæ Constantini ad Ecclesias de habita Ni-
cæ Synodo C. A. P. XVI.*

Cum ex florenti & prospero Reip. statu, quantas sit,
diuini numinis erga nos benignitas, compertum ha-
berem, istud maxime omniū mente circumspicien-
dum putauī, ut in sanctissima catholicæ ecclesiæ multi-
tudine, una fides, sincera charitas, & consentiens erga
Deum omnipotentem religionis cultus seruaretur. Ve-
rum quoniam istud haud poterat in loco tuto firmoque,
colloq.

, collocari, nisi vel omnes Episcopi, vel maxima eorum pars
, in unum conuenisset, singuli que iudicium de rebus ad sa-
, cratissimam religionem pertinentibus interposuissent,
, eam ob causam, cum cœtus, quantum fieri poterat, maxi-
, mus coactus esset, ipse tanquam unus è vestrum nume-
, ro (non enim recusabam, ex qua re iam maximam capio
, lætitiam, me vobis in eo ministerio cōiungere) præ-
, sto una adfui. Atque usque eo de omnibus rebus accu-
, ratè quæsum est, quoad sententia Deo omnium contem-
, platori gratia acceptaque; propter concordiam & animo-
, rum consensum palam pronuntiata esset: sic ut nihil, quod
, vel ad discordiam, vel ad fidei controuersiam spectaret,
, omnino in posterum reliquum fieret.

Eiusdem de Paschatis celebrandi consentione

& aduersus Iudeos.

CAP. XVII.

Vbi cum de sanctissimo festo Paschalis disceptare-
, tur, communis omnium sententia videbatur rectum
, esse, ut omnes ubique uno eodemque die illud ce-
, lebarent. Quid enim præstabilius, quidve augustius
, esse poterat, quam ut hoc festum, per quod spem immor-
, talitatis nobis ostentaram habemus, uno modo & ratio-
, ne apud omnes integrè sincereque obseruaretur. Ac
, primum omnium indignum plane videbatur, ut ritum &
, consuetudinem imitantes Iudeorum, (qui quoniam suas
, ipsorum manus immani scelere polluerunt, merito, ut
, scelestos decet, cœco animorum errore tenentur irretiti)
, istud festum sanctissimum ageremus. Est enim nostra-
, rum partium, ut illorum more reiecto, veriore ac magis
, sincero instituto (quod quidem usque à prima passio-
, nis Die hactenus recoluimus) huius festi celebrationem
, ad posterorum seculorum memoriam propagemus. Ni-
, hil igitur sit nobis commune cum Iudeorum turba, om-
, nium odiosa maxime. Aliam domini viam, quam insista-
, mus, à seruatore didicimus. Proponitur namque sanctif-
, simus nostræ religiōni cursus quidē & legitimus, & deco-
, rus. Hunc igitur cōsentientibus animis mordicus tenen-
tes